

MANAGEMENTUL INOFENSIVITĂȚII PRODUSELOR HORTICOLE

*Acad. Boris Gaina,
Institutul Național pentru
Viticultură și Vinificație;
membru corespondent al A.Ș.M.
Grigore Belostecinic,
doctorand Marina Lobodiuc,
Academia de Studii Economice
a Moldovei*

Realizarea vectorului politic al Republicii Moldova de integrare europeană este posibilă. Ea va cere, însă, impetuos, conformarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene. O importanță vitală pentru complexul agro-industrial al Moldovei, actualmente țară preponderent agrară, se atribuie ajustării actelor normative naționale în horticultură la exigențele piețelor occidentale, în primul rând, precum și la cerințele înalte privind calitatea produselor pentru export în Statele Unite ale Americii, Japonia și alte țări din lume cu un nivel înalt de trai, în al doilea rând.

Și dacă pentru o serie întreagă de produse agro-alimentare, destinate mai cu seamă exportului în țările Uniunii Europene, Americii de Nord și Extremului Orient problema asigurării unei calități înalte și competitive este în mare măsură soluționată, apoi aspectele inofensivității lor necesită organizarea unui management adecvat al cerințelor stabilite în aceste regiuni ale lumii. În contextul globalizării, este important de păstrat particularitățile individuale, specifice, geografice și de altă natură ale produselor autohtone, pe de o parte, și de asigurat proprietăți igienice înalte, curative, bioenergetice, pe de alta.

Producția horticolă inofensivă, precum și orice alte activități din complexul agro-industrial (cultivarea cerealelor, boboaselor, etero-uleioaselor, leguminoaselor ș.a.), necesită elaborarea și implementarea unui management complex al calității materiei prime (fructelor, pomușoarelor și strugurilor viței de vie), precum și atribuirea unui statut deosebit problemelor inofensivității lor, inclusiv a produselor de procesare industrială.

În acest context de idei, conceptul de bază al managementului inofensivității întregii game de produse horticoale îl constituie trasabilitatea lor la toate etapele de producere, de la pregătirea terenurilor agricole și până la realizarea producției-marfă (fructe și pomușoare în stare proaspătă, sucuri, concentrate, conserve, băuturi răcoritoare, vinuri, distilate etc.). Implementarea sistemului calității ISO 9000 și sistemului managementului de mediu ISO 14000, precum și altor importante sisteme de acest gen, permite astăzi de a conforma indicii de calitate a proceselor tehnologice și a producției finite la standardele internaționale, facilitând, astfel, exportul ultimelor pe cele mai exigente piețe din lume, asigurându-le o competitivitate în comerțul mondial.

Printre elementele esențiale ale managementului inofensivității produselor vitivinicole, din punctul nostru de vedere, o deosebită atenție se atribuie controlului conținutului în struguri, must, suc, concentrate, vinuri și distilate a compușilor pentru care sunt stabilite limite cantitative stricte impuse de către Instituțiile Internaționale de profil: Organizația Mondială a Sănătății (OMS), Organizația Mondială a Comerțului (OMC), Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIVV) ș.a.

Ofensivitatea metalelor grele (Hg, As, Pb, St, Cu, Fe ș.a), a micotoxinelor (patulina, ochratoxina A ș.a), a aminelor biogene (histamina, etilamina, putrescina, cadaverina ș.a.), a metanolului și etanolului (în produsele obținute prin fermentare), a furfuroului, oximetilfurfuroului și altor derivate din această grupă de compuși (în produsele obținute prin tratare termică), a pesticidelor și erbicidelor riziduale ș.a., cere organizarea și realizarea managementului tehnologiilor de cultivare – transportare – procesare - livrare pe întreaga catenă a etapelor de producere vitivinicolă, horticolă, legumicolă ș.a. Trasabilitatea acestor elemente chimice (metale grele), a compușilor organici (micotoxine, alcoolii saturați și nesaturați, a acetalelor și aldehydelor, a metanolului în must – vin – distilat ș.a.) include determinarea lor cantitativă prin metode autorizate în plan internațional, lucru care permite efectuarea cercetării atât a materiei prime destinate realizării în stare proaspătă, precum și a produselor de procesare industrială (magiun, *confitură*, stafide, chișmiș, concentrate, băutură răcoritoare, cidru, spumante, vinuri de masă, vinuri aromatizate natural, distilate – divin, brandy, calvados, rachiu etc.).

Aceiași indici de inofensivitate sunt stabiliți în majoritatea cazurilor și pentru produse comerciale obținute din deșeuri sau produse secundare vinicole, cum sunt cele din Programul de Stat, condus de academicianul Gheorghe Duca: acidul tartric, uleiul de semințe de struguri, concentratul antocianic din struguri, taninele modificate ș.a. Aceste produse sunt înalt apreciate de specialiștii din domeniile industriei alimentare (*concentratul antocianic din struguri pentru băuturi răcoritoare, caramele, torte ș.a.*), industria farmaceutică (*uleiul de semințe de struguri, concentratul antocianic din struguri, acidul tartric, taninele modificate*) cosmetologie etc. Pentru toate produsele, indiscutabil, se cere de asigurat un management al inofensivității individuale și specifice, în scopul garantării cerute conform normelor de igienă și indicilor de înaltă activitate biologică.

Elaborarea și implementarea managementului inofensivității produselor horticole (fructe și struguri) permite diminuarea considerabilă a conținutului metalelor grele în sucuri, vinuri și distilate. Prin studii recente a fost demonstrat convingător, că o concentrație în masă a microelementelor nocive în vinurile de masă din soiurile *Aligote, Chardonnay, Sauvignon, Traminer, Muscat Otoneli, Cabernet-Sauvignon, Merlot și Pinot noir* a fost cu mult sub limitele admisibile ale OMC și OIVV (B. Gaina, 2006).

Implementarea managementului inofensivității în cadrul managementului complex al calității produselor horticole va permite extinderea piețelor de desfacere a vinurilor și distilatelor din Republica Moldova pe piețele țărilor Uniunii Europene (Germania, Olanda, Marea Britanie, Polonia ș.a.), precum și în țările CSI (Federația Rusă, Bielorusia, Ucraina, Kazahstan).

Igor Vieru. *Ceva despre apă și cai. 1981 u/p*